

Dr. Schneider Imre egyetemi tanár köszöntése 90. születésnapja alkalmából Laudation of Prof. Dr. Imre Schneider on his 90th Birthday

Schneider Professzor Úr nem született Szegeden, ugyanakkor „tősgyökeres” Szegedinek vallotta magát, mivel kisgyermekkor óta szeretett városában élt és az iskolai tanulmányait itt végezte. Bőrgyógyászati és tudományos szakmai pályafutását csaknem 15 évig Szegeden, a Bőrgyógyászati Klinikán töltötte.

Szombathelyen a Markusovszky Kórház Bőrgyógyászati Osztályának volt 6 éven keresztül a vezetője, ahol a Kórház meghatározó főorvosa volt. A Szegeden végzett tudományos munkáját Szombathelyen folytatva példát mutatott sokaknak arról, hogy vidéki főorvosként is lehet tudománnyal foglalkozni. Szombathelyen fiatal, tevékeny kollegákkal találkozott és dolgozhatott, akikkel több közleményt és új eseteket tudtak publikálni. Évek múlva is nosztalgiával emlegették a Professzor Úr mellett töltött éveket.

Schneider Professzor Urat a Pécsi Orvostudományi Egyetem Bőrgyógyászati Klinikájának élére 1982 július 1-vel nevezte ki Professzor Flerkó Béla Rektor Úr. *Schneider Imre Professzor Úr* a Pécsre, egy Csipkerózsika álmát alvó Klinikára érkezett, ahol egy középgeneráció és teljesen fiatal generáció várta, hogy meginduljon a Szegeden már jól ismert igazi Klinikai és tudományos munka. Professzor Úr 13 évig volt intézetvezető, ezalatt 16 fiatal bőrgyógyász szerzett szakvizsgát, többen éveken keresztül a szakvizsga után is a Klinikán maradtak és tudományos fokozatot szereztek.

Álljon itt néhány volt Tanítvány visszaemlékezése:

Dr. Battyáni Zita PhD – Osztályvezető Főorvos – Kaposvár
1978 novemberében kerültem a POTE Bőrgyógyászati Klinikájára, gyermekgyógyászati munkahely hiányában. A Klinikán a tapasztalt kolleganők segítségével gyorsan elsajátítottam a klinikai munka gyakorlati vonatkozásait. 1982 júliusában professzor váltás során érkezett *Schneider Imre Professzor Úr* a Klinikára. 1982 őszén vált esedékessé Bőrgyógyászati szakvizsgám. A rendszeresen tartott professzori vizitek, majd az azt követő megbeszélések, valamint a heti rendszerességgel bevezetésre került referálók, nagy segítséget jelentettek a szakvizsgára történő felkészülés utolsó időszakában.

Professzor Úr következetes szigorúsággal vezette az intézményt, és nagy hangsúlyt fektetett a szakvizsgára történő felkészülésre. A professzori viziteken a rendszeres, emlékezetből történő referálások (részletes anamnézis, mindenkor laboratóriumi leletek) a beteg minden részletre kiterjedő ismeretét eredményezték, ilyen módon elősegítve a betegek áttekintését, komplex gondolkodás kialakítását. A vizitek során a szakvizsgára készülőknek egyes betegségekből naprakészen fel kellett készülni, majd rövid összefoglalásban referálni. Ezzel a módszerrel, a diagnózisokat betegekhez tudtuk kötni, és ez a kórképek hatékonyabb megjegyzését tette lehetővé. Professzor Úr naprakészen követte a szakirodalmat, jól ismert, hogy számos kórkép első hazai leírója. A rendszeres továbbképzést, és az irodalom ismeretét tőlünk is elvárta, a munkaidő végi szabad időben a könyvtár látogatása erősen ajánlott volt. A fentiek eredményeként tisztában voltunk a legújabban leírt kórképekkel, a legutolsó kezelési lehetőségekkel, melyeket a mindennapi gyakorlatban alkalmazhattunk is. Professzor Úr legendás emlékezőtehetsége, nagy segítséget jelentett korábbi irodalom kikeresésében, hiszen több alkalommal a közlő folyóirat neve mellett, a kötetszámot is meg tudta mondani. A rendszeres hetenkénti referálásokon a kiadott cikkeket röviden, tömören, a lényegét kiemelve kellett elreferálni. Ezen módszer segítségével elsajátítottuk a lényegre törő gondolkodási módot. Rendszeres szereplői voltunk a hazai bőrgyógyászati rendezvényeknek, és az első ilyen szereplés jutalma ebédmeghívás volt részéről. A minden napi munkában szigorú fegyelmet tartott, a Klinika élete pontos előírás alapján működött, eszünkbe sem jutott a szabályok megsértése.

Szigorú, pontos vezetése alatt elsajátítottuk a bőrgyógyászat legfontosabb alapját, a klinikai kép pontos ismeretét, a differenciál diagnosztika fontosságát, a beteg összefüggő, egységben történő személetét, mely egész életünkre meghatározta tevékenységiünket. A sikeres szakvizsga megszerzése után, már nem állt szándékomban a szakmaváltás, hiszen a bőrgyógyászat talán a leginterdiszciplináris

orvosi terület, és nagyon örülök, hogy ha nem is tudatosan, de a sors vezérlésének eredményeként bőrgyógyászként tevékenykedhettem.

Horváth Gábor Klinikai Főorvos – PTE Immunológiai és Reumatológiai Klinika

1990-ben kerültem szinte kezdő orvosként a Bőrgyógyászati Klinikára, majdnem véletlenül. Feleségem évfolyamtársával futottunk össze a városban, aki mesélte, hogy a bőrgyógyászatban kezdett dolgozni. Így támadt az ötletem, hogy a titkárságon időpontot kértem Professzor Úrhoz, és elmondtam, hogy érdekel a Bőrgyógyászati Klinikán való munka. Ő megkérdezte, honnan tudom, hogy van üres állás a klinikán, hiszen még meg sem jelent a hirdetés. Azt válaszoltam, hogy nem tudtam, csak érdeklődni jöttem. Így, helyzeti előnyöm révén, végül én kaptam meg az állást. Első élményeim rémisztők voltak, minden betegség egyformának tűnt. Professzor Úr és munkatársai átnavigáltak a kezdeti nehézségeken.

Schneider Professzor úrról első benyomásom az volt, hogy szigorú, kemény ember, aki tökéletes munkát vár el beosztottjaitól. Az állásinterjúvá vált első beszélgetésünk után el is bizonytalanodtam, de akkor már nem volt visszaút. Később, megismerve kiderült, hogy a klasszikus professzori attitűd mögött kedves, érző ember bújik meg, akinek finom humorát is hallhattuk olykor. Mindig elegánsan, kifogástalan, úriemberhez illő viselkedéssel bánt velünk, munkatársaival, és a betegekkel is.

A bőrgyógyászatot tőle tanultam meg. A rendszeres professzori vizitek és ambuláns betegbemutatók során sosem hagyott ki minket, fiatal orvosokat, egyenként a beteghez hívott minket és megmutatta, mit kell látnunk, újra-és újra elmagyarázta a kórkép jellegzetességeit. Sosem felejttem el, milyen türelemmel tanított, valóban tanítványnak éreztem magam. A szakvizsgára való felkészülés során megengedte, hogy fénymásoljam a bőrgyógyászat akkori szent bibliáját, a Braun-Falco könyvet, hogy abból tanuljak otthon. Mikor ma, már nem fiatal orvosként egy gyakori, rutin bőrgyógyászati eset kerül elélem, az akkor megtanult alapok életnek.

Fiatal orvosként évente „kötelező” volt részt vennünk a kecskeméti fiatal bőrgyógyászok fórumán, illetve a szokásos decemberi nagygyűlésen. Egy alkalommal közösen, autóval jöttünk haza, az út felénel elkezdett esni a hó. Akkor még nem volt autópálya Pécs és Pest között, így a mecseki szerpentinén át vezetett az út. Már a pesti indulásnál közölte Professzor Úr, hogy a paksi csárdában ebédelni fogunk. És bár igyekeztünk volna, mi fiatalok, hogy minél előbb jussunk át a potenciálisan elakadással fenyegető hegyi szakaszon, Professzor Úr hajthatatlan volt és megebédeltetett bennünket.

Azóta, ha arra járok, az az ebéd jut eszembe. Ma már reumatológusként, az immunológiai határterületén dolgozom, de amit 1990-95 között tanultam bőrgyógyászatból, minden nap használom. Köszönöm azokat az éveket *Schneider Professzor Úrnak*.

Dr. Péter Iván – Kórházigazgató Főorvos – Harkány
Schneider Professzor Úr volt az intézetvezető, mikor 1992. október 1-én a POTE Bőrgyógyászati Klinikájára kerültem. Jó érzéssel tölt el visszaemlékezni azokra az időkre, hisz egy kiváló orvosgárda és nagyon jó munkahelyi légkör fogadott, melynek kialakításához professzor úr nagyban hozzájárult. A nagyobb tapasztalattal rendelkező kollégák szakmai féltékenység nélkül adták át tapasztalataikat, amelyből sokat tanulhattam, emellett pedig a rendszeresen megtartott teadélutánoknak köszönhetően kötetlen körülmények között, a gyógyításon kívüli témákról is beszélhettünk a kollégákkal, ismerhettük meg egymást közelebbről.

Professzor Úrhoz köthető első élményem egy referáló volt, mikor is azzal bízott meg, hogy a *Verruca Vulgaris* kezelésében adható Isoprinosin tartalmú orális készítmények hatékonyságát elemezzem a szakirodalom felhasználásával. Több tanulmányt, folyóiratot is átnéztem, de legnagyobb igyekezetem ellenére sem találtam egyértelmű bizonyítékot a kérdéses készítmény hatékonyságára a *Verruca Vulgaris*-ban. Tisztán emlékszem Professzor Úr dicséretes szavaira, miszerint kitűnő az elemzésem és nagyon fontos része a tudománynak a hatástalanság felismerése.

Schneider Professzor Úr minket, fiatalokat mindig arra készítetett, hogy nyitottak legyünk az innovatív megoldásokra, és befogadóak legyünk az újdonságokkal szemben. Ennek a szellemiségnek köszönhető, hogy 1993-ban a lézergyógyászat, 1994-től pedig az STD irányába terelte klinikai munkásságomat. Neki köszönhetem, hogy a mások által annyira nem kedvelt STD ambulancián már viszonylag korán elkezdhettem önállóan dolgozni, és az egész STD labor kiépítésében is szerepet vállalhattam. Külön hálás vagyok, hogy Professzor Úr a szakvizsga felkészülésben támogatott, hétről hétre figyelemmel kísérte fejlődésemet és atyai jó tanácsokkal látott el. Az Ő porosz mentalitásának is köszönhetem sikeres szakvizsgámat, azóta is példaértékűnek tartom munkához való hozzáállását.

Dr. Pozsony Margit – Magánbőrgyógyász

Nagy szerepe volt *Schneider Professzor Úrnak* abban, hogy bőrgyógyász lettem. Az egyetem elvégzése után gyermekgyógyász gyakornokként kezdtem dolgozni. 2 évig az orvostudomány e szép, de nagyon nehéz részével foglalkoztam. Ekkor kaptam a megtisztelő lehetőséget Professzor Úrtól, hogy Drobnitsch Ildikó Főorvosnő megüresedő helyére a Bőrklínikára kerüljek, és itt gyarapítsam tudásomat.

A klinikán töltött éveim jelentős részét Professzor Úr vezetése alatt töltöttem el. Nagy lexikális tudásából igyekezett minél többet átadni a fiataloknak és így nekem is. Utólag már azt gondolom, talán még többet kellett volna tőle tanulni, a lehetőség adott volt. A mai napig emlékeztetek a vizitek, referáló ülések. Fegyelem, precizitás, a tudás állandó gyarapításának igénye, mind neki köszönhető. A fülemben csengenek ma is szavai, amelyeket megpróbált belém sulykolni, pl. porckemény tapintat, felhányt szél stb.

Hálás vagyok a tudásért, amit segítségével szereztem és a munkám során minden nap hasznosíthatom.

Dr. Puskás Márton - Gondozóvezető Főorvos – Mohács
1988-ban végzés után kerültem a POTE Bőrgyógyászati Klinikájára. *Schneider Professzor Úr* nagy figyelemmel fogadott, hasonlóan - ahogy a később láttam - az érkező többi pályakezdő fiatal is. Igyekezett a klinika már kialakult közösségébe való beilleszkedésemet nagy szeretettel segíteni. Az első megbeszéléseken, beteg demonstrációkon jobbjára ültenek oktatott engem. Mindannyiunk előtt és gyakran ismételte, hogy „a betegégtől a könyvtárba vezessen az utunk és ezután vissza a beteghez”. Ennek igazságát, mély tartamát igazán évek múlva ismerhettem fel. Később már szakvizsga birtokában én - és tapasztalatom szerint mások is - igen sokszor kérték tanácsát egy-egy diagnosztikai, ill. terápiás probléma kapcsán, amolyan „végső menedékként, megoldásként”. Szeretem a történelmet és az orvos történettel kapcsolatos mély tudása lenyűgözött, nagyon érdekes előadásokat tartott ebben a témakörben is. Folyamatosan ösztönzött minket nyelvtanulásra, önképzésre. Kitartó, fegyelmezett és igen emberszerető személyiséget ismerhettem meg benne.

Dr. Telegdy Enikő PhD – Osztályvezető Főorvos – Szombathely

1986-ban kerültem a Pécsi Orvostudományi Egyetem Bőrgyógyászati Klinikájára, ami akkor *Schneider Professzor Úr* vezetése alatt állt.

A klinikán akkor 15 orvos, szakorvos dolgozott, fiatalok és nagyon jó hangulatban végeztük napi munkánkat. A klinikai élet jól szervezett volt, mindenkinek megvolt a feladata, könnyen lehetett alkalmazkodni a szokásokhoz. Délutánonként lejött hozzánk *Professzor Úr*, a munkaidő vége előtt, az orvosi szobába teázni, ahol megbeszélhettük a betegekkel való kérdéseinket, aktuális kutatási eredményeket, előadtuk kéréseinket és anekdotáztunk, ill. a fiatalabbak leginkább boldogan hallgatták ezeket.

Rendszeresen voltak referálók a könyvtárban, ahol eleinte cikket kaptunk, később választhattunk a cikkreferálókhoz, amit gondosan megvitattunk. A könyvtárban való tartózkodást amúgy is pozitívan értékelte *professzor úr*, mindig enyhe mosollyal nyugtázta, ha valakit ott talált olvasgatni, így hamar rászoktunk. Kezdetben az irodalom megszerzésére ez volt az egyetlen lehetőség, internet és számítógép hiányában. Lázasan keresgéltek a hivatkozásokat, előadásokhoz, vagy közlemények írásakor. Hamar megtanultuk, hogy az újságot folyóiratnak, a cikket közleménynek hívjuk.

Emlékszem, hogy nagyon korán kaptam témát, ami a hajhullás volt. Néhány év alatt sikerült külön ambulanciát kiépíteni, csaknem 500 beteggel, akik szívesen jártak hozzánk, mivel megkapták az akkori kutatási eredmények alapján a lehetőségekhez mérten korszerű és hatásos kezelést. Ezt támogatta, a klinika saját laboratóriumi háttere, ahol immunológiai vizsgálatok elvégzésére is volt lehetőség, mint lymphocita stimulációs tesztre. A kezeléshez az akkor korszerűnek számító diphenypronon *Professzor Úr* külföldi kapcsolatai révén sikerült beszerezni és alkalmazni. Ezek révén külföldi tanulmányutakra is lehetőség nyílt, ahol gyakorlati, ill. a kutatási munkát is végezhetünk, így

nyílt lehetőségem a PhD megszerzésére is. Amikor előadást, vagy közleményt szeretett volna az eredményekből, vagy az érdekes esetekből, beírta a határidőt a naptárába és nem volt menekvés, vinni kellett az addig elkészülteket. Úgy gondolom, nagyon sokat tanultam tőle, nemcsak szakmailag, hanem a rendszerezettségre való törekvést is, és ahogy udvariasan és végtelen türelemmel terelgette munkatársait, ahogy komolyan értékelte a fiatalok szárnny-bontogatóit

Dr. Várszegi Dalma PhD – Klinikai Főorvos – PTE Bőrgyógyászati Klinika

Fiatal, kezdő orvos voltam, amikor 1980-ban a Bőrklinikára kerültem. *Gróf Professzor Úr* már idős és beteg ember volt, tudományos munka - a rutin betegellátáson kívül a Klinikán - nem nagyon folyt, a tapasztalt orvosok magukra voltak hagyva a klinikai feladataikkal. Így érkeztem az egyébként nagyon kedves, segítőkész, tapasztalt *Kollegák* közé. Tőlük tanultam meg, miként viselkedjek a beteggel, hogyan szólítsam meg őket, a beteggel való kommunikáció fontosságát tudatosították bennem. A mindennapi rutin feladatokat tőlük tanultam meg.

1982-ben jött a hír, hogy Szombathelyről *Schneider Professzor Úr* fogja megpályázni a klinikavezetői pozíciót. Mint általában - vegyes érzelmekkel fogadták a hírt. Mi fiatalok azonban örültünk, hogy változás lesz.

Professzor Úr érkezésével egészen felpezsdült az élet a Klinikán. Hirtelen rendszer lett az életünkben, volt hetente kétszer nagyvizit, naponta 11h-kor ambuláns vizit. Közösen néztük meg az érdekes, vagy problémás eseteket, melyek kapcsán mindig hallottunk egy-egy újabb diagnózist vagy érdekes adalékot a kórképről. Ambuláns vizit után rohantunk

a könyvtárba gyorsan utánanézni az általunk még ismeretlen, éppen az előbb látott kórképnek jellegzetességeit megnézni és persze megtanulni azokat. Nagyon jó volt azt érezni, hogy *Professzor Úr* át akarja adni a tudását nekünk, ezáltal az - aki akart tanulni - tudott is. Éreztük, hogy ránk fiatalokra akar támaszkodni. Megtanultunk tudományos cikkeket írni, az ő alapos precíz kontrollja mellett nem kellett aggódnunk, hogy a cikket a szerkesztőség visszadobja. Mindenki kapott egy-egy tudományos témát, ami sok *Kollegának* meghatározó lett később is. Így kezdetben foglalkozni fiatalon, még szakvizsga előtt, az allergológiával és immunológiával, mely jelenleg is a szakmai életemben fontos szerepet játszik.

Hosszú évekig - 2 évente ősszel - kongresszust rendezett, ahol országosan és nemzetközileg is elismert szakemberek vettek részt és tartottak továbbképző előadásokat. Így a tudományos folyóiratokban ismert nevek (*Braun-Falco, Ruzicka, Simon M.Jr, Jablonska*) egyszer csak valóságos, élő emberekké váltak. Előadásainkat német vagy angol nyelven tudtuk megtartani. Volt izgalom, hogy ki fog hozzászólni az előadásunkhoz, és tudunk-e jó választ adni. Kongresszusok előtt az ún. főpróba elengedhetetlen volt, ez egy olyan önbizalmat, biztonságot adott nekünk, hogy az előadók természetes izgulása nem is látszott rajtunk. Nagyon népszerűek voltak ezek a kongresszusok, hiszen

szívesen jöttek az ország különböző részeiből. Sok kollégával ezeken a kongresszusokon barátkoztunk össze.

A Professor Úr ismert, első ránézésre kicsit távolságtartónak tűnő alakja mögött barátságos, odafigyelő és családszerető ember áll. Mikor már rég nem dolgoztam a Klinikán, találkozásunkkor mindig volt egy-két érdeklődő kérdése, nem kerülte el a figyelmét a szakmai fejlődésem. Mindig - a jellegzetes - kicsit „somolygós” mosollyal - remélem elégedetten - tudomásul vette a szakmai pályafutásomat.

Ez a 13 év pályámon mindig meghatározó és irányadó volt, ezért ezúton is sok köszönetet mondok Professor Úrnak.

Dr. Zahorcsek Zsófia PhD – Németország

Csaknem 15 évet dolgozhattam a pécsi Bőrgyógyászati Klinikán, *Schneider Imre Professor Úr* vezetése alatt.

Azt gondolom, valamennyi kollégám nevében mondhatom, irányítása alatt zsigereinkké vált a szemlélet, hogy felelősségteljes gyógyító munka nem létezik megalapozott háttértudás és empátia nélkül.

Ez az íratlan szabály, az állandó utána olvasás, tudományos nyitottság - interdiszciplináris szinten is -, nem csak

a levegőben lengett, hanem megvalósult a gyakorlatban is. Mindenkinek volt kutatási feladata a magától értetődő orvosi magatartás szükségessége mellett, ami elmélyítette és színesítette egy-egy bőrtünet jelentőségét, s a holisztikus szemléletet a sikeres gyógyítás és megelőzés érdekében.

Köszönöm Schneider Professor Úrnak ezt az útmutatást, a mindennapokban érezhető szakmai alázatot, nagyon sokat segített ezen elv mentén gyökeret verni, gyógyítani és rezidens szakorvos jelölteket oktatni a német dermatológiában.

Kívánok egészségben, szeretetben elteltő éveket, s nem lanckadó tudományos kíváncsiságot.

A Tanítványok közül szinte mindenki a Professor Úr által sokat hangoztatott folyamatos tanulást említette és plántálta be mindenkibe. Ez nemcsak prédikálás volt részéről, hanem mintát adott számunkra, hiszen a mai napig is Ő így él. Idősen, időnként betegen, de fáradhatatlanul olvas tudományos cikkeket, ír rendszeresen recenziókat és nem meghazudtolva a történelem iránti szeretetét orvostörténeti előadásokat is tart számunkra („Öregeknek” és „Fiataloknak” egyaránt).